O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

"Tasdiqlayman"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
Abdullayev N.
_____ 2024-yil

FAVQULODDA VAZIYATLAR JURNALISTIKASI
FANI BO'YICHA

SILLABUS

(Kunduzgi ta'lim shakli 3-kurslar uchun)

Bilim sohasi:	300 000	-	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	320 000	-	Jurnalistika va axborot
Ta'lim yo'nalishi:	60320100	-	Jurnalistika: xalqaro jurnalistika *(sharq tillari bilan)*

Toshkent – 2024

Сканировано с CamScanner

Fan sillabusi TDSHU kengashining 2022 -yil "30" 06 dagi 11 -son majlisi bayoni bilan tasdiqlangan fan dasturi asosisda ishlab chiqilgan va Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi 2024-yil "29" 08 dagi "1" -son majlisida muhokama etilib, tasdiq uchun tavsiya etilgan.

Fan sillabusi TDSHU O'quv-uslubiy kengashining 2024-yil "30" 08 1 -son majlisida tasdiqlangan va ta'lim jarayonida foydalanish uchun tavsiya etilgan

Tuzuvchi:

M. Saliyeva – TDSHU, Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi dotsenti, f.f.n.
R.Elmuratova – TDSHU, Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi o'qituvchi-stajor

Taqrizchilar:

N. Ismatullayeva – TDSHU, Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi PhD dotsent

X. Hamidov – TDSHU, Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi professori, DSc

TDSHU Sharq xalqlari tillari va adabiyoti instituti direktori: 2024-yil "04" 09 ________ (imzo) H.V. Mirzaxmedova

Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi boshlig'i: 2024-yil "04" 09 ________ (imzo) S.T.Mustafayeva

9. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. Учебник МГУ Икар. 2000

Axborot manbalari

9. http://journalism.narod.ru
10. http://www library.cjes.ru online
11. http://www.infohome -altai.runoder143

Dastur muallifi:	Saliyeva Muhabbat. Filologiya fanlari nomzodi, dotsent
E-mail:	muhabbat2962@mail.ru
Tashkilot:	Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, Sharq xalqlari tillari va adabiyoti instituti "Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika" oliy maktabi

Сканировано с CamScanner

Joriy va Oraliq nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi yakuniy nazorat turini o'tkazishda ishtirok etmaydi.

Talaba tegishli fan bo'yicha yakuniy nazorat turi o'tkaziladigan muddatga qadar oraliq nazorat turini topshirgan bo'lishi shart.

Bir fanga ajratilgan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan yoki oraliq nazorat turini topshirmagan, yohud ushbu nazorat turi bo'yicha "2" (qoniqarsiz) baho bilan baholangan talaba ushbu fandan chetlashtirilib, yakuniy nazoratga kiritilmaydi hamda mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi.

Yakuniy nazorat turiga kiritilmagan yoki kirmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo'yicha qoniqarsiz baho olgan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.

Akademik qarzdor talabalar ta'til vaqtida yoki keyingi semestrlar mobaynida tegishli fanlardan o'zlashtirilmagan kreditlar miqdoriga mos ravishda bazaviy to'lov-kontrakt miqdoridan kelib chiqqan holda to'lovni amalga oshirgandan so'ng o'zlashtirilmagan fanlarni o'z hisobidan qayta o'qish huquqiga ega bo'ladi.

Asosiy adabiyotlar

1. An introduction to journalism by Richard Rudin & Trever Ibbotson. Printed in UK. 2021.
2. Jurnalistika nazariyasi, tarixi va taraqqiyoti. Jurnalistika bo'yicha 10 jildlik ilmiy-ommabop majmua. J. 1. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.
3. Корконесенко С.Г. Основы журналистики: учеб.пос. – М.: АспектПресс, 2001.

Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar

4. Sh.M. Mirziyoyev. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston - Toshkent: O'zbekiston, 2024.
5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. - Toshkent: O'zbekiston, 2023
6. Ганатюк О.Л. Основы теории коммуникации. –М., Кнорус, 2012
7. Кашкин В.Б. Основы теории коммуникации. – М., 2007.
8. Конецкая В.П.Социология коммуникации. – М.,1997.

FAN TO'G'RISIDA MA'LUMOT

Fan nomi:	Favqulodda vaziyatlar jurnalistikasi
Kurs turi:	majburiy
Kurs kodi:	FVJ1605
O'quv yili:	2024/2025
Semestr:	6
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	24
Amaliy mashg'ulotlar	24
Mustaqil ta'lim	72
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	5 baho
Kurs tili:	o'zbek
Auditoriya va vaqti:	Dars jadvaliga asosan

Fanning maqsadi (FM)	
FM1	Ushbu sillabus fanning maqsadlarini tavsiflaydi. Bu talablarga binoan fan maqsadi talabalarga favqulodda vaziyatlar juralistikasining xususiyatlari, ekstremal mass-medianing nazariy va amaliy masalalarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Jurnalistika nazariyasi
2	Yangiliklar junalistikasi
3	Jurnalistika asoslari
4	Audiovizual jurnalistika
5	Ixtisoslashgan jurnalistika

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Favqulodda vaziyatlar tushunchasining mohiyati, ekstremal hodisalarning shakllanishida zamonaviy omillar haqida tasavvurga ega bo'lishi;
TN2	Favqulodda vaziyatlar jurnalistikasining axloqiy-huquqiy asoslari, unda yangi texnologiyalarning ahamiyatini, ziddiyatli vaziyatlarda ahurat st faoliyati asoslarini anglashi;
TN3	Favqulodda vaziyatlarni yoritishda kasbiy mahorat va xavfsizlik masalalarining tutgan o'rnini bilishi;
TN4	Favqulodda vaziyatlar mavzusidagi jurnalistik materiallarning tili va uslubi haqida nazariy bilimlarga ega bo'lishi zarur.
	Ko'nikmalar jihatidan:

Сканировано с CamScanner

TN5	Favqulodda vaziyatlar mavzusining yoritilishida tahririyatning ijodiy faoliyatini tushunish;
TN6	Favqulodda vaziyatlarda Internet OAVning ahamiyati, favqulodda vaziyatlar jurnalistikasining yutuq va kamchiliklarini tahlil qila olish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni egallashi;
TN7	Jurnalistning favqulodda vaziyatlarda ishtirokchisi sifatidagi roli, xatti-harakati haqida munosabat bildira olish, ekstremal jurnalistika texnologiyalarini qo'llashi;
TN8	Evakuatsiya bo'limlari ishining mediada aks ettirish malakalarini egallashi lozim.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) 6-semestr		
M1	Favqulodda vaziyatlar tushunchasi, tasnifi va turlari	2
M2	Davriy matbuotda favqulodda vaziyatlar mavzusining yoritilishi	2
M3	Favqulodda vaziyatlar mavzusidagi jurnalistik materiallarning tili va uslubi	2
M4	Destruktiv tashkilotlar faoliyatini yoritishda Internet OAVning roli	2
M5	Jurnalist favqulodda vaziyatlarda ishtirokchisi sifatida	2
M6	Favqulodda vaziyatlar jurnalistikasining axloqiy-huquqiy asoslari	2
M7	Xorijiy mass-mediada favqulodda vaziyatlarni yoritish tajribasi	2
M8	Ayollar harbiy jurnalistik faoliyatda.	2
M9	Ekstremal jurnalistikada axborot va muammo talqini.	2
M10	OAV rivojlanishining hozirgi bosqichida ekstremal jurnalistika.	2
M11	Ekstremal jurnalistika: mavzu tanlash va rivojlantirish.	2
M12	Tabiiy va texnogen tusdagi ofatlarda favqulodda vaziyatlar jurnalistikasi.	2
	Jami	24
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A) 6-semestr		
A1	Favqulodda vaziyatlar tushunchasi, tasnifi va turlari	2
A2	Davriy matbuotda favqulodda vaziyatlar mavzusining yoritilishi	2
A3	Favqulodda vaziyatlar mavzusidagi jurnalistik materiallarning tili va uslubi	2
A4	Destruktiv tashkilotlar faoliyatini yoritishda Internet OAVning roli	2
A5	Jurnalist favqulodda vaziyatlarda ishtirokchisi sifatida	2
A6	Favqulodda vaziyatlar jurnalistikasining axloqiy-huquqiy asoslari	2
A7	Xorijiy mass-mediada favqulodda vaziyatlarni yoritish tajribasi	2
A8	Favqulodda vaziyatlarni yoritishda kasbiy mahorat	2
A9	Ayollar harbiy jurnalistik faoliyatda.	2
A10	Ekstremal jurnalistikada axborot va muammo talqini	2
A11	OAV rivojlanishining hozirgi bosqichida ekstremal jurnalistika.	2
A12	Ekstremal jurnalistika: mavzu tanlash va rivojlantirish.	2
	Jami	24

	Mustaqil ta'lim (MT)	Soat hajmi
1.	Amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish, auditoriyadan tashqari uy vazifalarini bajarish	36
2.	Gazetada, teleekranda, radiodasturda, axborot saytida favqulodda vaziyatlar mavzusi.	10
3.	OAV rivojlanishining hozirgi bosqichida ekstremal jurnalistika.	10
4.	Favqulodda holatlarni yoritishda jurnalist psixologiyasi.	8
5.	Favqulodda vaziyatlarni yoritishda manbalar bilan ishlash prinsiplari.	4
6.	"Vaziyat" gazetasi materiallarining yutuq va kamchiliklari tahlili.	4
	Jami	72

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

5 baho - "a'lo"
talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy, kreativ fikrlay oladi, fanlararo (mavzulararo) mantiqiy bog'lanishni tushunadi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fan (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, boshqalarga o'rgatadi hamda fan(mavzu) bo'yicha tasavvur, ko'nikma va bilimga ega deb topilganida 90-100 (baho - 5) foiz;
4 baho - "yaxshi"
talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda 70-89 (baho - 4) foiz,
3 baho - "qoniqarli"
talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda 60-69 (baho - 3) foiz;
2 baho - "qoniqarsiz"
talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda 0-59 (baho – 2 (qoniqarsiz)) foiz.

Сканировано с CamScanner